

Historia

We wczesnym średniowieczu (X-XIII wieku) przez tereny dzisiejszej gminy przebiegał ważny szlak handlowy, łączący Mazowsze z plemionami Bałtyjskimi na północy i księstwami ruskimi na wschodzie. Po wyniszczeniu pierwotnego osadnictwa w wyniku licznych najazdów Jaćwingów, Prusów i Litwinów, ponowna kolonizacja nastąpiła w XV wieku. Na ten okres należy datować lokalizację miejscowości Rutki Kossaki. Nazwa Rutki została przeniesiona przez założycieli wsi Świętosława i Bronisza z Rutkowa, którzy w 1418 roku otrzymali nadanie 20 włók ziemi nad rzeką Kurowstokiem od księcia Janusza I. W Rutkach mieszkali Rutkowscy, drobna szlachta do XVI wieku, potem Rutki zostały wykupione przez Mężeńskich. Kolejnymi właścicielami Rutek stali się Opacy. Stanisław Opacki był chorążym wiskim. W 1760 roku uzyskał on dla Rutek od Augusta III prawa miejskie magdeburskie. Wówczas to Rutki otrzymały od właściciela, w planie urbanistycznym układ miejski z dużym rynkiem i sześcioma wybiegającymi z niego ulicami. W tym okresie nadano także przywilej jarmarków. Rutki niedługo cieszyły się miejskimi prawami, bo już w 1810 roku je utraciły. Wcześniej, w 1807 roku znalazły się w granicach Księstwa Warszawskiego, a po 1815 roku Królestwa Polskiego. Pod koniec XIX wieku rozpoczęto parcelizację dóbr mężeńskich i następował rozwój Rutek. W okresie II wojny światowej przez tereny gminy przechodziła linia frontu wschodniego. Spacyfikowana została część wsi Rutki - Tartak Stary. Wymordowano większość mieszkańców wsi o narodowości żydowskiej. W latach 60 XXw. nastąpił największy rozwój miejscowości, powstawały spółki gminne i SKR. Rutki są miejscowością gminną od 1925 roku.